

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Indfødsrets Meddelelse.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 4745).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sættes til Forhandling under eet.

Lovforslaget (se Tillæg C. Sp. 205) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af a) Forslag til Lov om almindelig Folkeforsikring, b) Forslag til Lov om supplerende Understøttelse til Invalide- og Aldersrentenydere, c) Forslag til Lov om Opkrævning af Skatter m. m.

Forhandlingen genoptoges.

Rahbek: Naar Forsikringstanken i de senere Aar har fundet stigende Tilslutning, skyldes det efter mit Skøn først og fremmest det, at det er den Form for Aldershjælp, der kommer Idealet nærmest. Den ideelle Tilstand vilde selvfølgelig være, at Lovgivningen overhovedet ikke behøvede at blande sig i det Forhold, men at den enkelte havde baade Evne og Villie til gennem Opsparing i de yngre Aar at skaffe sig selv den nødvendige Hjælp for Alderdømmen. Saadan er det imidlertid ikke, og at det kan skyldes manglende Evne, skal villigt indrømmes; særlig i de senere Aar har Tiderne jo været saadan, at det har kunnet være vanskeligt nok for den enkelte at naa dertil. Men det kan ogsaa skyldes manglende Villie. Vi kender jo alle sammen Eksempler paa Folk, der, skønt deres Indtægter og deres økonomiske Forhold i det hele taget har været af en saadan Art, at de baade kunde og burde have klaret sig selv, alligevel er faldet Samfundet til Byrde. Det er et Forhold, hvori Lovgivningen efter min Mening heller ikke har været helt fri for Skyld. Vi har været inde i en Periode, hvor det ikke just har været Sparsommelighed, der er blevet præmieret af Lovgivningen, man kunde vel snarest sige: Tværtimod.

Jeg vil nævne et enkelt Eksempel herpaa, som bedre end mange Ord illustrerer

det, jeg her tænker paa. Lad os tage to Familier, hvis Forhold baade økonomisk og ellers er lige. Begge har haft gode Indkomster og skulde og burde have kunnet klare sig selv. Den ene af Familierne bruger alle sine Indtægter, tænker overhovedet ikke paa den Dag i Morgen, men siger som saa: Nu har vi en god aarlig Indkomst, og nu vil vi ogsaa have Lov til at more os. Og det gaar jo godt, saa længe Indtægterne holder, men sker der noget for den Familie, svigter Indtægterne, eller der indtræffer Sygdom, eller hvad andet der kan være, staaer denne Familie paa bar Bund, og saa vil den uvægerligt falde Samfundet til Byrde. Om ikke før saa i hvert Fald, naar de bliver gamle, kan vi være sikre paa, at Samfundet maa underholde dem gennem Aldersrenten. Saadan en Familie maa selvfølgelig ingen Ting savne, den skal have det, den har Brug for i enhver Situation, saadan er nu en Gang vor Lovgivning.

Men tag saa den anden Familie, som er af en lidt anden Slags. Dens Medlemmer vil klare sig selv og nøjes med at bruge en Del af de forholdsvis gode Indtægter, den har. Med andre Ord, de lægger noget til Side til de vanskelige Tider. Denne Familie falder ikke Samfundet til Byrde, den er i Stand til at hjælpe Børnene i Gang og kan klare sig selv paa sine gamle Dage. Denne sidste Familie er efter min Mening langt de bedste Samfundsborgere. Saa skulde man da ogsaa mene, at saadan en Familie under en eller anden Form maatte modtage en Paaskønnelse fra Samfundet; men det gør den slet ikke, tværtimod! vor Lovgivning siger til den Familie: I skal have en Ekstrastraf i Form af en Formueskat. Og saa er der endda en Ting til. Det er jo ingen helt ualmindelig Opfattelse i vore Tider, at en Mand, som Navnet Kapitalist kan hæftes paa, egentlig er en misliebige Person. Og saadan en Familie, som bruger lidt mindre, end den tjener, sparer op, vil med Tiden blive Kapitalist og risikere at faa denne Betegnelse hæftet paa sig, som efter manges Mening for Tiden er et af de værste Skældsord, der overhovedet findes i vort Sprog.

Naar vor Lovgivning er af den Art, mener jeg, at vi maa tage vort Medansvar for, at Opsparingslysten ikke i og for sig er saa stor, som man kunde ønske. Og vor hidtidige Alderdomsforsørgelseslovgivning har heller ikke været saadan, at den just har animeret Folk til selv at betrygge deres Alderdom. Nu er det slet ikke min Opgave — jeg ønsker det heller ikke — her at sige noget nedsættende om Alders-